

STAVKARJI MORAJO TAKOJ ZAPUSTITI TOVARNE

**STAVKARJI BODO ŠE PREJ
GLASOVALI, ČE NAJ SE POKORE
SODNIJSKEMU POVELJU ALINE**

Pogajanja v industriji jekla se uspešno nadaljujejo. — Če bodo štrajkarji omalovaževali ustavno povelje, bo sodišče naložilo hudo denarno globo. Governor Murphy se zanaša na njihovo razsodnost. — V avtni industriji je vsled štrajkov 90 tisoč delavcev brez dela.

DETROIT, Mich., 15. marca. — V stavki 5000 delavcev, ki so zasedli Chdyslerjeve tovarne, je danes napočil kritičen trenutek. Sodišče je namreč izdalo povelje, da morajo zapustiti tovarne.

Voditelji stavke pravijo, da se ne bodo vmešavali v to zadevo, pač naj pa stavkarji sami potom glasovanja odločijo, če bodo uvaževali sodnijsko povelje ali ne.

Okrožni sodnik Allan Campbell je uslišal prošnjo Chryslerjeve korporacije ter izdal ustavno povelje proti štrajkarjem, proti United Automobile Workers of America ter proti Lewisovemu odboru za industrialno organizacijo. Sodnik je dostavil, da b naložil štrajkarjem, uniji in Lewisovemu odboru deset milijonov dolarjev globe, če se ne bodo pokorili povelju.

Richard T. Frankenstein, organizacijski ravnatelj unije avtnih delavcev ter bivši Chryslerjev uslužbenec, je rekel: — Stavkarje predobro poznam in resno dvomim, da bodo zapustili tovarne. Korporacija ima pripravljenih dosti stavkokazov, ki samo čakajo, kdaj bodo stavkarji odšli, da bi potem zavzeli njihova mesta. To bi pa najbrž izzvalo krvave izgrede.

Governor Murphy, ki se je danes posvetoval z okrajnimi pravdniki štirih industrijskih okrajev ter z voditelji narodne garde v Lansingu, je rekel:

— Stavkarji naj bi ne omalovaževali ustavnega povelja in naj bi se ne protivili javni oblasti.

Honer Martin predsednik United Automobile Workers of America, ki se udeležuje sej izvršilnega odbora v Clevelandu, je dejal: — Štrajkarji naj sami odločijo. Njihova odločitev bo merodajna.

Voditelji posameznih skupin v zasedenih tovarnah Dodge, Chrysler - Plymouth in de Soto že pripravljajo na glasovanje.

Stavka se je pričela pred enim tednom, ker Chryslerjeva družba ni hotela priznati unije avtnih delavcev kot edino delavsko zastopnico pri kolektivnih pogajanjih.

Vsled raznih stavk v avtni industriji je približno devetdeset tisoč delavcev brez dela.

60,000 jih je brez dela v Chryslerjevih tovarnah, 19,400 pri Briggs Manufacturing Company, 10,000 pri Hudson Motor Car Co., ostali pa pri Bohn Aluminum Co. v Detroitu.

PITTSBURGH, Pa., 15. marca. — Organizacijski odbor jeklarjev je po kratki konferenci predložil Carnegie - Illinois Steel Corporation šest strani pravil in določb, ki naj bodo merodajne za pogajanja med Lewisovim odborom in Chryslerjevo korporacijo v slučaju kakšnega nadaljnjega nesoglasja.

V kratkem se bo začel Murray pogajati z ostalimi podružnicami United States Steel Co., pri katerih je zaposlenih nad šestdeset tisoč delavcev. — Najvažnejši med njimi sta National Tube z 21,000 delavci in American Steel & Wire s 25,000 delavci. Posvetovanja se bodo začela v četrtek.

Lahi pošteno tepeni na Španskem

NEMČIJA JE ODGOVORILA ANGLEŽEM

A. Hitler zahteva, da se Francija in Nemčija zavežeta, da se ne bosta bojevali med seboj. — Anglija in Italija naj določita, katera država je napadalka.

PARIZ, Francija, 15. marca. — V svojem odgovoru na angleško noto glede pogodbe zapadnih držav zahteva kanceler Hitler, da se Francija in Nemčija zavežeta, da se ne bosta bojevali med seboj.

Nemški odgovor, ki je sličen italijanskemu odgovoru, predlaga določbo, da naj Liga narodov ne določa več, katera država je v kaki vojni napadalka, temveč Anglija in Italija. V tej zahtevi vidijo Francozi konec Lige narodov.

Poleg tega pa bi bil tudi popolnoma ovržen francoski varnostni sistem, po katerem so bile sklenjene nenapadalne pogodbe.

Po Hitlerjevem predlogu bi tudi bile Franciji vezane roke, da ne bi mogla iti na pomoč svoji zaveznici Rusiji, ako bi se zapletla v vojno z Nemčijo, kajti pomagati bi ji smela samo v slučaju, da bi bila Rusija napadena.

Anglija je že v novembra vprašala Nemčijo, ako bi bila pripravljena skleniti zapadne pogodbe, ki bi nadomestila loearnsko pogodbo iz leta 1925. Lansko leto je Nemčija kršila to pogodbo, ko je z vojaštvom zasedla Porenje z utemeljitvijo, da jo je Francija s svojo pogodbo z Rusijo prej kršila.

Tedaj so se Anglija, Francija in Belgija takoj dogovorile, da se bodo držale stare pogodbe, dokler ne bo sklenjena nova in generalni štabi so izdelali načrt za skupno obrambo proti Nemčiji.

Nemčija in Italija v svojem odgovoru nanigujeta, da mora biti francosko-ruska pogodba razveljavljena, predno ste pri volji skleniti novo pogodbo zapadnih držav.

STAR INDIJANEC OBTOŽEN UMORA

SPOKANE, Wash., 15. marca. — 64letni Indijanec Pabti- ste Andrew je danes v zaporu priznal, da je umoril svojega tovariša, kateri mu je odvedel ženo, mater njegovih štirih otrok.

Sel je na dvorišče svojega bivšega prijatelja Johna Josepha in čakal s staro puško, kdaj se bo pojavil na pragu. Ko je stopil na prag, ga je Andrew ustrelil.

Starec se izgovarja, da je

VIHARJI NA FRANCOSKEM

Vihar je zahteval tri človeške žrtve. — Morski val potegnil za seboj konja, kočijo in kočjaža.

PARIZ, Francija, 15. marca. — Velikanski vihar, ki ob francoski obali divja že 48 ur, je zahteval tri človeške žrtve. Število ranjenih do sedaj še ni bilo naznanjeno.

Najbolj so vsled viharja prizadete obale Bretagne na severu, Vendee na zapadu in Riviera na jugu.

V Cannes so valovi preplavili obrežno promenado in posebno velik val je potegnil s seboj v morje kočijo, konja in kočjaža.

V Lorientu je odnesel val enega mornarja, v bližini Royana pa je izgubila življenje neka ženska.

V nižje ležečih krajih je morje odneslo več hiš in preplavilo ulice. Z morja je prbežalo v pristanišča mnogo ladij, navzlic temu pa se je potopilo več ribiških ladij.

Posebno hud vihar je bil na otoku Noirmoutier, južno od St. Nazaire, kjer so razpokali jezovi in se je voda razlila po nižinah.

Ob izlivu Loire je voda odnesla del truhajve.

JUGOSLAVIJA ZNIZALA UVOZ IZ NEMČIJE

BEOGRAD, Jugoslavija, 14. marca. — Nemška vlada je o stro protestirala pri jugoslovanski vladi, ker je Narodna banka znižala uvoz iz Nemčije za 50 odstotkov v namenu, da zniža svoj "zmrznjeni kapital" v Nemčiji.

Nemčija trdi, da Jugoslavija z zmanjšanjem uvoza krši gospodarski sporazum, katerega je sklenil z jugoslovansko vlado nemški gospodarski minister dr. Hjalmar Schacht. — Nemčija je zavzela stališče, da more biti ta sporazum premenjen samo z dovoljenjem obeh držav.

Zaradi tega protesta razmišlja jugoslovanski kabinet o drugih sredstvih, ki bi pripeljala do istega cilja.

Medtem ko trdi jugoslovanska vlada, da je Nemčija Jugoslaviji dolžna \$8,000,000, trdi nemška vlada, da je dolžna komaj \$4,000,000. To vprašanje je bo rešeno s pogajanjmi, ki se bodo pričela v kratkem v Beogradu in Berlinu.

delal povsem pravilno, češ, da je staro indijansko pravilo: — Tisti, ki ukrade konja ali ženo, zasluži smrt,

TROJICA SE POTEGUJE ZA PRESTOL

Na vlado v Avstriji čakata dva nadvojvode in en profesor. — Vsi čakajo na Schuschniggove volitve.

DUNAJ, Avstrija, 15. marca. — En mlad nadvojvoda, en star nadvojvoda in en profesor v srednjih letih so najnovejši kandidati za "voditelja avstrijske države".

To so 24 let stari nadvojvoda Oton, sedanji avstrijski predsednik Viljem Miklas in sivolasi, 72 let stari nadvojvoda Evgen.

Izvolitev, če bo sploh kdaj prišlo do nje, bo najbrže padla na Otona in bo zopet nastalo kraljestvo, iz katerega so bili po svetovni vojni pregnani njegovi stariši, cesar Karl in cesarica Zita.

Ta domnevanja se naslanjajo na monarhistično mišljenje in na nedavno izjavo kancelarja dr. Schuschnigga, ki je rekel, da bo avstrijski narod po ustavi odločil, ako bo v Avstriji zopet postavljena monarhija.

Po tej izjavi bo mogoče prišlo do te odločitve v teku enega leta in avstrijsko časopisje govori o ljudskem glasovanju.

Če se bo glasovanje vršilo po določbah ustave, ki je bila sprejeta leta 1934, bodo postavljeni trije kandidati, med katerimi bo enega izvolili pri svečanem zborovanju v cerkvi sv. Štefana 4700 avstrijskih županov.

Vlada bo najbrže zahtevala, da bodo volilec samo z "da" ali "ne" odgovorili na edino vprašanje: "Ali hočete imeti Otona za svojega kralja?"

Ako pa hočejo Avstrijci imeti kralja, je vprašanje, na katero danes ne more nikdo odgovoriti. Leta 1932, ko so bile zadnje parlamentarne in občinske volitve, je bilo odanih mnogo nacionalno - socialističnih glasov.

Nikdo pa ne more reči, ako so nacionalni socialisti, nacionalisti, komunisti in druge vladi nasprotne politične skupine svoje vrste povečale ali zmanjšale.

Nekateri opazovalci domnevajo, da dr. Schuschnigg ne bo nikdar dovolil, da pride do ljudskega glasovanja, temveč bo rešitev vprašanja glede monarhije prepustil županom, med katerimi mnogi niso bili izvoljeni, temveč jih je imenoval Schuschnigg in tedaj more upati, da ga bodo podpirali.

Poleg tega pa je mogoče 1500 županov smatrati za Otonu naklonjene, ker so njihove občine izvolile Otona za svojega častnega občana.

LAHI SO PUSTILI ZA SEBOJ ARTILERIJO, MUNICIJO IN ŽIVEŽ

MADRID, Španska, 15. marca. — Zadnje tri dni fašisti na fronti pri Guadalajari niso imeli sreče. Republikanci so jih s protinapadom vrgli nazaj in fašisti so se spustili v beg, pustivši za seboj artilerijo, strojnice, municijo, obleko in velike zaloge živeža.

Submarin v bližini Visa.

BEOGRAD, Jugoslavija, 15. marca. — Nek nabiralec morskih gob je oblastim poročil, da je v bližini otoka Visa, kjer je iskal gobe, v globočini 90 čevljev našel potopljen submarin, ki je napol zakopan v blatu in poraščen z morskovo travo. Submarin je bil najbrže potopljen med svetovno vojno.

MATI UMORILA OTROKA

HOLYDAYSBURG, Pa., 15. marca. — Danes je bila obsojena na smrt 24 letna Margaret Karmendi. Svojega triletnega otroka je umorila, ker je povedal očetu, da se mati shaja v hiši s 24letnim Royem Locardom.

KRALJICA MARIJA ZASTRUPLJENA

DUNAJ, Avstrija, 15. marca. — Romunska kraljica - vdova Marija je že od petka nevarno bolna vsled zastrupljenja. Njeno stanje je skrajno nepovoljno, ker ji je srce oslabilo.

Kot poroča Associated Press, je tudi deloma ohromela.

Ne navaden slučaj je, da je ob istem času, kot kraljica, tudi s sličnim znaki zbolel dvorní maršal Udarenu.

Glede kraljičine bolezní vlada največja tajnost. Razširjene so govorice, da ima njena bolezen politično ozadje.

Orožništvo in vojaštvo po celi Romunski je prejelo povelje, da je pripravljeno za vse slučajnosti. Najstrožja cenzura je bila vpeljana za brzojavna in telefonska poročila in pisma s tujimi državami.

Ko sta pred kratkim zbolela prestolonaslednik Mihael in kraljev brat priče Nikolaj, je o tem časopisje obširno pisalo, toda o bolezní kraljice ne sme pisati.

Ujetih je tudi bilo 121 fašistov, ki so se večinoma skrivali po kletah v Trinjeque, katero mesto je padlo v roke republikancem. Ta fašistična armada sestoji iz samih Italijanov, ki so v teh bojih pokazali, da se ne marajo bojevati proti španskemu narodu.

Toda navzlic tej veliki zmagi je general Miaja rekel, da te zmage ni treba pretiravati.

"To je vojna sreča," je rekel general Miaja. "En dan smo mi zgoraj, drugi dan smo pa spodaj. To ne pomeni ničesar več, kot da smo imeli boljše dan kot prej; nimamo nikaškega vzroka, da bi zvonili z zvonovi in bi počivali na svojih lavorikah. Bojevati se bomo morali še mnogo. Majhna zmaga ne pomeni nič in je ne smemo povečati."

K tej veliki zmagi so mnogo pripomogli letalci, ki so s strojnimi streljali na bežeče Italijane. Letalci so poročali, da so videli Italijane bežati v velikem neredu. Ves dan jim republikanski letalci niso dali nikakega miru.

Iz listin, ki so bile najdene pri nekem italijanskem častniku, je razvidno, da je na fronti pri Guadalajari šest italijanskih divizij.

Republikanski letalci pa so tudi med Italijane raztrosili propagandne oklice, ki so imele dober uspeh. Republikanci so italijanske ujetnike objemali ter klicali "Živel italijanski narod!" Italijani po so stisnili pesti, kar pomeni republikanski pozdrav.

Italijanski ujetniki so povedali, da nimajo veselja do vojne, ker se ne bojujejo za svoja načela. Italijani so vsi mladi rekruti, ki niso dovolj vojaško izvežbani. Priglasili so se delo v Abesiniji, toda mesto tega so bili poslani na Špansko.

Uradno je bilo naznanjeno, da je bilo v bojih pri Guadalajari izstreljenih šest fašističnih aeroplanov.

V bojih okoli Trinjeque je bilo ubitih 400 Italijanov. Republikanci so prodrli še eno miljo dalje od mesta ter utrdili svoje nove postojanke.

SMRTNA KOSA
V Brooklynu je umrl znani rojak Marko Udovič, ki je imel med Slovenci mnogo prijateljev. Pred leti je vodil dobro obiskano restavracijo na Osmi cesti. Truplo leži v hiši 12-65 Coney Island Ave. Pogreb v četrtek. Zapustil je vdovo, hčerko in sina, kateremu izrekamo iskreno sožalje.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with 2 columns: Subscription rates for various durations (e.g., \$7.00 for 1 year, \$3.50 for 6 months).

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpla in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovill pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

RUSIJA PRIPRAVLJENA

Čez "zamrzo streho sveta" je Rusija od Belega morja pa do Behringove morske ožine v severnem Pacifiku odprla pet za svoje bojne ladje.

V slučaju kakoga oboroženega spopada v Vzhodni Aziji bo za Rusijo ta črta neizmerno važnosti, da se ne ponovi več katastrofa, ki je zadela rasko vojno brodogradnjo, katero je admiral Roždestvenski leta 1905 peljal 7 mesecev okoli Evrope, Afrike in Azije in katero je japonski admiral Togo uničil pri Čuzimi.

Nemško-japonska protikomunistična pogodba, ki je bila podpisana 25. novembra 1936 v Berlinu, je v prvi vrsti obrnjena proti Moskvi. Rusija je stisnjena med obe sovražni državi in se čuti ogroženo.

Kaj se bo zgodilo z njeno Sibirijo, ako pričneta proti njej vojno Nemčija in Japonska?

Strategična obramba dežele je delala velike skrbi sovjet-skim voditeljem, kajti edino rusko vojno pristanišče ob Pacifiku je Vladivostok.

To pristanišče je za Rusijo neizmerno važnosti, kajti ako Rusija izgubi Vladivostok, je izgubila del svojih pljuč.

Ako bi bila Rusija odrezana od Pacifika, bi prenehala biti velesila. Zato so sovjeti pričeli naseljevati Sibirijo in jo zavarovali z arnado, aeroplani in vojnim brodogradnjem.

Toda to še ni bilo dovolj. Sovjeti so hoteli tudi odpreti pot čez zamrznjeni sever. Na jugu ima Rusija Črno morje, ki je zvezano s Sredozemskim morjem po ozki morski ožini Dardanelah. Njena zapadna obala pa meji na Baltik, kjer je nemška vojna mornarica neomejena vladarica. Rusija nima drugega izhoda na odprta morje kot Arhangelsk in Murmansk.

Prvi del te morske poti je bil odprt s kanalom, ki veže Baltik z Belim morjem skozi jezeri Lagoda in Onega. Tako je Kronstadt vezan z Arhangelskim na severu.

Leta 1932 pa je profesor Oto Schmidt z ledolomcem Sibirjakov prvič prišel po Severnem ledenem morju iz Arhangelska v Vladivostok. Poleti 1935 so pa štirje tovorni parniki brez pomoči kakoga ledolomca napravili isto pot tja in nazaj s tovorom po 2000 ton.

Dopisi.

MacBeth, W. Va.

"Dolgost življenja našega je kratka, kaj znancev že zasula je lopata."

Kako stroge resnične, kako turobne in koliko je povedano v teh Prešernovih besedah, ve le oni, ki ima skušnje.

Živimo ali životarimo, ne vem, v slavnem in neslavnem Logannu.

Edina industrija te hribovske pokrajine je premogovna. Kjer je premog je tudi plin in plin je strašen, kadar je v akciji.

Dne drugega septembra leta 1936 je bila tukaj (v Macbeth), eksplozija, ki je zahtevala deset žrtve. Bilo je strašno; pok, vpitje, strah, obup. Vse to se je prebolelo, več ali manj pozabilo, toda kar se godi danes, ostane vedno v spominu.

Sinoči. (dne 11 t. m.) smo bili pri domači zabavi. Igrali smo kvarte za kratek čas. Vrata se odpro, in vstopi malo preplašeno dekle. — Ek-plozija! Ek-plozija! vpije. Nikdo ni verjel, toda vpitje se nadaljuje.

Ni pretrelo deset minut, ko se je zbralo okrog 300 ljudi pri jami. Slika, ki je ne more naslikati noben umetnik, nobena tragedija, ne na odru ne v filmu, ne more posneti strahote teh ur.

Prišla so prva poročila: Nobenega upanja. Devetnajst mož je žrtvovalo življenje za profit.

Šest Slovanov je dalo življenje. En Rus (ime mi ni znano), dva Slovaka (Geza Benkovič in Mike Gimo), dva Hrvatata, brata dvojčka (Jack in August Lušek), ter Slovenec (Tomaž Brodeska).

Čemu vse to? Zakaj plačuje človek z življenjem profit.

Ali nismo vsi enaki? Ali se nismo vsi enako rodili? Ste vi z visoko donečimi naslovi bolj si od nas? Če ste, dokažite!

Ne upije iz mene maščevanje, ampak pravica zahteva svoje.

Ne gre se za miloščino, ne za ubogaj ime — ampak za pravico se gre.

Mathew Košcer.

Chicago, Ill.

Rada bi poročala, kako se je tukaj v Chicagu lepo slišalo petje društva "Slovan" iz Brooklyna, N. Y. Zamudila sem prvo kitico, dobila sem pa, ko so zapeli: "Oblaki so rudeci". Peli so tako lepo, da bi jih poslušala še zanaprej, ali peli so samo petnajst minut. Upam, da se bodo zopet kmalo oglasili, vsaj za pol ure. Jaz zelo rada poslušam lepe slovenske narodne pesmi kakoršne so fantje peli v starem kraju, ko so šli dekleta klicat. Torej hvala "Slovanu" za lepo petje.

Delavske razmere so se že precej izboljšale ali je še vendar veliko ljudi brez dela. Zim je tudi čudna. V nedeljo, 7. marca je bilo prav lepo toplo kot spomladi, ali danes 11. marca sneg pada kot v Božiču.

Stavke so tudi tukaj na dnevnem redu. Najbolj pomembna je stavka voznikov taksijev, ki traja že 8 dni in še nič ne izgleda, da bi se poravnalo. Ko sem se mudila 11. marca v mestu, sem videla, kako so stavarji prevračali taksije. Pa saj jih ni bilo veliko, ker se ljudje bojijo voziti v njih. Delavci naj bi skupaj držali, pa jim je zmaga zagotovljena.

Sedaj pa pozdravljam vse čitatelje tega lista in moje prijateljice Antonijo Jevnik v Clevelandu, ki je tudi naročnica G. N.

Frances Lukanich.

Schumacher, Ont.

Komaj smo pokopali Marijo Hrvat roj. Eugina. Že smo prijeli vest iz Muskoka sanitorija, da je tam preminul nje soprog Frank Horvat, rojen l. 1901 v prvi Hinje stv. 7 pri Žužemberku. Frankovo truplo je bilo prepeljano v Timmins. Dne 11. marca je bil njegov pogreb. Pokopana sta tik skupaj. Kakor njegovi soprogi tako je tudi njemu Slov. pev. društvo zapelo ob odprtju grobu žalostinko, in rojak Marko Vajdetič se je od pokojnikov poslovil z gnljivimi besedami. Telesno nam je bilo pri sreči, ko je omenil 6 letnega sinčka, ki je zdaj sam ostal brez očeta in matere! sam v tujini in s tujimi ljudmi.

Lahko jima naj bo kanadska zemlja, mrzli kanadski viharji naj jima pojejo pesem uspavanko nad grobom. Njunim so rodnikom in znancem iskreno sožalje.

*

Dne 8. marca točno ob 6. zv. smo poslušali naše Slovenske pevce iz Brooklyna preko postaje U2AXP (kratki valovi, rdeče omrežje). Program se je slišalo popolnoma dobro, ravno tako kot, da bi bila naša lokalna postaja. Hvala pevčim pevskega društva "Slovan", ker so tako lepo zapeli par narodnih pesmi. Če je mogoče še kdaj, naj pojo vsaj 30 minut, ker bi nas zelo veselilo. Tudi se zahvaljujemo Glasu Naroda, ker je pravočasno obvestil, tako da smo vedeli še par dni poprej, da smo lahko pregledali, če so naše arial dobro priključene.

Vesele velikonočne praznike vsem čitatelcem Glasa Naroda v Ameriki in Kanadi.

Z bratskim pozdravom.

Poročevalce.

Imamo v zalogi

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1937

Cena 25c

s poštnino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Iz Slovenije.

SKLEPANJE ZAVAROVANJ IN PRODAJA HRANILNIH KNJIŽIC

Sklepanje zavarovanj in prodaja hranilnih knjižnic je še vedno zelo donosen posel za ljudi, ki jim ni do poštenega dela. Pred malim kazenskim senatom je sedel 35-letni zavarovalni uradnik Karol Zupane iz Kranja, ki ga je državno tožilstvo obtožilo, da je v maju leta 1935 v Lokah navoril k zavarovanju za vsoto 45.000 Din pri zavarovalnici "Jugoslavija" Antona Štilha. Ta je sklenil zavarovanje, dal pa je tudi Zupanec na račun prve premije 200 Din, ker mu je ta rekel, da je treba premijo takoj vnaprej plačati. Zupane pa sploh ni bil od zavarovalnice pooblaščen sklepati zavarovanje in tudi ne kasirati denarja. Zavarovalnici tudi ni

poslal podpisane ponudbe za zavarovanje in ne inkasirane-ga zneska. Z obljubo zakona dasi je poročen pa je izvil v Ljubljani neki gospodični tudi 300 Din gotovine in pa hranilno knjižico z vlogo 9.100 Din, češ, da bo dvignil le 1.000 Din, knjižico pa da ji bo vrnil. Še istega dne pa jo je prodal naprej pod vrednostjo ljubljanskemu trgovcu Rudolfu Zoretu, ki bi se bil moral z njim vred zagovarjati proti obtožbi zaradi zastopovanja protipravno pridobljene imovine, a je bil proti njemu postopek izločen, ker so dospela na državno tožilstvo nove ovadbe, ki jih bo treba šele preiskati. Nadalje je bil Zupane tudi obtožen, da se je maja vozaril po Zagrebu in okolici s taksijem, šoferju pa doslej še ni plačal vožnje. Dasi se je Zupane zagovarjal, da v nobenem primeru ni imel namena prevariti svojih oškodovancev in bi jim bil vse povrnil, če bi ga ne bila doletela brezposelnost, senat njegovemu zagovoru ni dal vere in ga je v smislu obtožbe obsodil na 4 mesece strogega zapora.

AAA JE PLAČALA FARMERJEM NAD DVE MILIJARDI

WASHINGTON, D. C., 15. marca. — Kot poročajo uradniki "Agricultural Adjustment Administration", je ta agencija od današnjega dne plačala farmerjem nad dva tisoč milijonov dolarjev.

RAD BI IZVEDEL

odkod je bil doma MATT ČESNOVAR, domače Matič, ki je nedavno umrl v Cooperstown, N. Y. Poročano je bilo, da zapušča brata v Clevelandu. Prosim rojake, naj mi sporoče, ker se mi zdi, da je bil pokojni moj brat. — John Česnovar, 1139 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

VABILO NA POJEDINO Z VESELICO!

SLOVENSKI DOM, Inc., na 36 Danube St., LITTLE FALLS, N. Y., priredi

POJEDINO 20. MARCA ZVEČER

ULJUDNO SE VABI vse Slovence in Slovenke od tukaj in iz vseh bližnjih naselij, da nas po možnosti obiščite in tako pripomorete k boljšemu uspehu. : : : PRIČETEK POJEDINE OB 8. URI ZVEČER TER BO TRAJALA DO 3. URE NASLEDNJEGA DNE

Za plesalčine bo tudi preskrbljeno ker bo igral tukajšnji orkester razne dovske in druge komade. — Pijače raznovrstne ne bo primanjkovalo. VSTOPNINA je SAMO 50c za vse odrasle nad 14 letom. — Otroci pa samo 25c. Torej na veselo svidenje na omenjeni večer. Pridite v obilnem številu in pripeljite svoje prijatelje s seboj: ne bo vam žal. Fr. Masle.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je počel v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prejeto za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Piruhi...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI NAJBOLJ RAZVESELITE ZA VELIKONOČ, ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILLO

DENARNE POŠILJATVE V DOMOVINO IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda" 216 W. 18th Street New York City

Pošiljate takoj, da bodo dobili za praznike!

Peter Zgaga

AMERIŠKA TRAGEDIJA

Zadeva je tako preprosta, tako vsakdanja, da bi se je ne izplačalo omenjati. Če bi ne bila tako strahotna v svoji preprostosti.

Slučajev, kot ga bom danes navedel, je bilo v poslednjih letih v Ameriki stotisoče in se še vedno pojavljajo.

V moji sosesčini je prazna hiša.

Šele štirinajst dni je prazna, prej je bilo pa precej življenja v nji.

Dve šipi na oknih sta že ubiti. V kratkem bodo pobite vse.

Kajti nadebudna šolska mladež je že taka: prvi kamen je malo težko vreci, toda tisti "ering-erling", ki ga povzročajo padajoče steklo, je nšesom mla d i h fantalinov najslajša muzika, posebno če se po katastrofi ne pojavi gospodar s palico na pragu.

Gospodarja pa ni več. Pred tremi leti je baš na veliki petek šel preko železniške proge na delo kot je hodil je prej dolgih petindvajset let.

Saj veste, kako se zgodi taka stvar. Človek se enemu vlaku umakne, medtem pa drugi pridivja in opravi svoje.

Za ubitega očeta ni plačala železniška družba družini nič oškodovine, kajti na železniški progji ni imel nobenega opravka.

Možak se je bil že precej pozno oženil. Imel je tri otroke. Najmlajši je star devet let.

Pred osmimi leti je kupil hišo, — hišo, ki je danes prazna.

Cena ji je bila šest tisoč dolarjev. In kot je bila takrat navada: tisoč na roko, ostalo pa na lahke obroke — na tiste lahke obroke, ki so že tolikim zavili vrat.

Časopisi so oglašali z debelimi črkami:

— Osamosvoji se! Postani sam svoj gospod! Gospodar na svoji lastni zemlji. Samostojen in neodvisen. Petsto ali tisoč dolarjev na roko, ostanek pa na obroke. Na lahke obroke.

Spočetka je šlo. Malo trdo sicer, toda šlo je.

Izenada je zagrmelo. Ne na nebu, pač pa na Wall Streetu. Bogatinci, ki so bili seve le na papirju bogatinci, so postali resnični berači.

Moj sosed je pa še vedno nosil pokonen glavo.

— Se bomo že zrinili, si je mislil, ko so mu skrčili plačo. — Bomo pa malo manj jedli, in vina ne bom več delal. Hišo je treba ohraniti. To je vendar moj dom. Hišo za šest tisoč dolarjev. To niso mačkove solze. Dva tisoč sem že odplačal.

Še štiri tisoč. In je skušal in skušal. Stiskal je na vseh koncih in krajih in si večkrat najpotrebnejšega ni privoščil. Z njim vred je trpela tudi njegova družina.

Hiša je pa žrla in žrla. Zdal je bilo treba plačati na kapital, zdaj obresti.

Do takrat ko ga je zadela smrtna nesreča, je bil vtaknil v hišo štiri tisočake.

Kdaj in kako je mogoče spraviti skupaj štiri tisoč dolarjev ob borni tedenski pačici, ve najbolje tisti, ki je to poskušal.

Vdova je ponudila hišo naprodaj. V skrajnem slučaju bi dobila zanjo tisoč petsto dolarjev. Vrednost, ki je bila umetno dvignena, je namreč naravno padla.

Nedavno se je morala družina izseliti. Šli so s trebulhom za kruhom.

Hiša je ostala prazna. S svojimi slepimi okni je slična pošastni in potuhnjeni živali, ki bi le žrla in žrla.

Prihodnje dni bo prodana na dražbi.

Kdor bo plačal zaostali davček — menda tristo ali štiristo dolarjev — jo bo dobil.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with 2 columns: Exchange rates for Yugoslavia and Italy (e.g., \$ 2.55 for 100 Din, \$ 6.50 for 100 Lir).

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVŠEENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Table with 2 columns: Dollar amounts and corresponding values (e.g., \$ 5.00 for \$ 5.75).

Frajemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

MUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

REKA IZGUBLJENIH

"Huk — huk — huk!" je Imkvil z glasom Kajurov priganjal pse, ki so bili vpreženi v sani. Sani so frčale po sivih, zasneženih, ledenih pokrajini, kjer so bile na robu jezera vode vse črne in strahotne za pogled; v neskončno daljo v samo temo se je raztezalo Ohotsko morje. Na desni so se dvigali vrhovi Stanovajskega pogorja, sami goli skalnati vrhovi brez vsakršne rasti, koder je burja divje tulila. Le ob njih vznožju je nekaj posameznih macesnov dvigalo z snegom obložene veje v ledeno ozračje.

Lesketajoči se gradovi, ki so sezidani iz ledenih gradov, ki jih je vodovje nakopičilo drugo vrh druge, frčijo na levi mimo naju. Mroži ki lagodno dremljejo na njih, bivajo tod. Ste utegneva se brigati zanje. Stovrst — to je dolga pot — huk — huk — huk!

Izrastek gorovja Stanovoj se nama zarinje na pot. Z ledu se porivamo polagoma navkreber po rebri. Nizke smreke in pokvečeni mecesni polzijo mimo. Križem-križem potekajo sledovi lovečih lisic po devičinskih snežni poljani. Nebo je modro in se blesti v svileni modrini; v milijonih kristalov se lesketa sonce.

Proti poldnevu smo na višini. Spodaj se na dolgo in široko razteza pokrajina, posejana tu in tam z redkimi macesnovimi nasadi. Sredi vsega se vije lisa reke.

Sani brzijo nizdol po obronku. Oblaki snega se dvigajo izpod zavornih palic, čutiva ko da se bo zdaj vse skupaj raztreščilo. Toda vse lepo v redu poteka. Že se ustaviva na bregu reke, skočiva s sani. Nad dolino se smeje sončni sijaj, gorsko višavje na desni se blišča v belini. V ledu se vse zrcali. Dve sto korakov bolj daleč se črna svetilja vode jezera, ki ga poživiljajo majhni valovi s penastimi grebeni.

Imkvil se smeje. Le kje se strahovi? Led na reki je, sodeč po razpokah, več ko pol metra debel, tako da bi zdržal tudi desetkrat tolikšno breme. Razdalja do drugega brega je pa komaj šestdeset korakov. Torej — naprej. Seveda na sani. Psi se vstopijo v jermenje. Ho-hopla! Že drčimo po ledeni, ko zrcalo blesteči se plošči.

Pravkar Imkvil okrene s svojim zagorelim ozkim obrazom k meni. Po tem, kako se za iskrilo oči, spoznam, da bi rad rekel kako šegavozagoveden o "strahovih." Zdajci pa se sani prevrnejo. Leden, žvižgajoč sunek burje naju udari po obrazu. Psom se spodrsne, da tlebejejo na tla, a dlaka jim frfota v burji. Iznemada zapazim, kako frčita oba bregova reke vedno hitreje in hitreje navzgor. Zgrozim se. Za nama preži črna ledena smrt jezera, Imkvil mi nekaj zavpije a ne razumem ga. Cvileče se zaškrtnjejo z železom okovane zavorne palice v led, za sekundo vidim izmaličene, od grce pretegnjene poteze na obrazu Imkvila poleg sani, nato se sani spet povprek nagnejo k reki, psi se zamotajo v jermenje, še zmeraj pritiska na nas vse neznanska sila ledene burje in nas silijo po reki navzdol. Z vsakim korakom, ki se z njim

bližava bregu, se tudi pomikava v bližino zavajočega vodovja jezera. Naglo in pozorno pogledam tjakaj, niti petdeset metrov ni do jezera, pa nisva niti se polovico reke prekoračila.

Huk — huk! Hripavo vedno bolj spremenjeno se oglašča Imkvil sicer jasen in čisti glas. Psi sopihajo. Spet in spet jim na ledu spodrsne. Ledeni prah ki ga nastregajo zavorne palice, vrtinčasto frči proti jezera. Imkvil se vrže na levi pred sani na tla, da bi s svojim telesom pridržal sani. Zama. "Dobro se drži!" zavpijem nanj. Ko blisk se je započila vame misel, da bodi strahotne sile te, kar telesno otipljive, trde gmote, na nas pritiskajoče burje zgrabil in odnesle tvariša.

"Huk — huk — kta, kta!" Cvileče potezajo psi jermenje in skoraj ležeče na trebuhu, le težavo premikajo sani. Samo še trideset korakov je do konca ledene skorje; valovi tleskajo. Ali se led ne bo že prej razpočil? Morski led pač ne vzdrži nobene teže.

A kaj je to? — Ali se ne premikamo hitreje naprej. Žvižburje utihne. Prvi psi dosežejo breg in stopijo na trdna tla. Sneg se nam kadi nasproti. Čez štiri ure doseževa oba, ki sva ves čas ko nema molčala, kočjo, kjer dobijo vsi najini psi toliko rib, toliko dragocenih jastogov, kolikor jih le morejo požreti.

V Oli nama pritrdijo ruski trgovci, da so Tunguzi in Korjaki v Gišigi niso lagali, ko so nama govorili o stotinah žrtev, ki jih je reka s svojim zagovornimi viharji že zahtevala. Povedali so nama, da se tudi tedaj, ko ni na bregu reke slutili niti najmanjše sapice, zaženejo viharji s tako velikanjsko silo na sani, da jih z oseb jem in psi ko papirnate čunje oapilnejo v ledeno volovje morja.

Iz Jugoslavije.

Stanovanjski najemniki so se stepli s hišnim gospodarjem.

V Novem Sadu je postala velika hiša št. 9 v Limanski ulici torišče ogorčenega protopa, katerega posledica je bila več krvavih glav in razbitih nosov. Lastnik hiše je posestnik Kloklič, ki je imel nekdanj tam, kjer je bil zdaj pretep, javno hišo. Ko so bile javne hiše odpravljene, je v njej uredil stanovanja. V hiši je stanoval njegov upravitelj, ki se je z najemniki že večkrat prepiral. Te dni, ko se je spet kregal z nekimi strankami, je prišel v hišo tudi posestnik s svojim sinom in kmalu se je razvil pretep, pri katerem so sodelovali po svojih močeh vsi stanovalci. Okrog 20 ljudi se je obdelovalo s palicami in z raznimi drugimi trdimi predmeti. Enega udeleženca pretepa so morali odpramiti v bolnišnico. Nenavadno obračunavanje med hišnim posestnikom in najemniki je odmevalo po vsej ulici, pritekli so policisti a ker niso mogli ugotoviti, kdo je prepil in pretep izval, so vse udeležence odvedli na policijo.

Budilke so ga izdale.

Pretekli teden se tatovi vlomili v prodajalno poštenega konsula v Smihova pri Pragi. Poleg živih vlomilcev vzeli seboj še celo serijo budilk, ki so tisti večer prej prišle v prodajalno. Za storilec drugače ni bilo sveda. Le kos nekega popoldanskega lista so pustili tam na tleh. Policija je iz tega kosa papirja mogla ugotoviti leto, da je bila tista številka kupljena v neki trafiki v Ruslah. Detektivi so se takoj odpeljali tja. Blizu tiste trafike so ugotovili stanovanje nekega človeka, ki je bil zelo sumljiv, da je bil sposoben za vlom. Tam je namreč stanoval 23 let stari brezposelni mesarski pomočnik Fr. Nemeč. Detektivi so torej šli v njegovo stanovanje pogledat, kako in kaj. Ko pa so možje postavili prišli v Nemečovo stanovanje, so našli moža v najlepšem spanju. Mož je tako trdno smrčal, da ga niti ropotanje varnostnih organov ni prebudilo. To njegovo trdno spanje bi bilo prav za prav najboljši dokaz, da ima možakar neizmerno mirno vest. Toda mož je spal, ker je bil hudo pijan. Policija pa je tako opazila, da je okoli postelje, na kateri je smrčal, polno ur budilk, za katere se je policija najbolj zanimala. Zato so moža kar sami zbudili in niso čakali budilk ter ga aretirali. Ves omamljen je nekaj časa čudno gledal, nazadnje pa je vse povedal in izdal še svoje tovariše.

NOVI KOVANCI V ABESINJI.

Italijanska vlada kani izdati na dan prve obletnice proglasitve italijanskega imperija nove kovance iz srebra, niklja in bakra za uporabo v Abesiniji. To bo težka preizkušnja za italijansko denarstvo v zavojevani deželi, kajti doslej so priznavali Abesinci samo tolarje Marije Terezije.

NESREČA PRI KRSTU.

Nenavadna nesreča se je zgodila pri krstu nekega novorojenčka v Ronenu na Francoskem. Duhovniku, ki bi moral otroka krstiti, je med obredom postalo slabo in otrok mu je padel iz rok. Novorojenček je udaril z glavo ob rok krstilnice in je umrl nekoliko ur pozneje. Razburjenje je na duhovnika vplivalo tako, da je še isti dan umrl od kapi.

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

Vili jo je božal po licu. "Miška! Ti si imenitno dekle! Tas se bo razlezel od veselja. Tako bi dograla vse! Samo, da ne boš v razburjenosti počela kakšnih neumnosti. In ponoči se dobro naspri, da boš zjutraj krepko na nogah. Točno ob štirih bom potkal na tvoja vrata. In zdaj izgini, miška. Legel bom k počitku." Kiti se je dvignila. "Daj mi roko, da je vse irdno dogovorjeno." "Tu!" Segel ji je v roko in Kiti jo je stisnila s takšno slovesno resnobo, kakor bi šlo za ruetljiško prisego. Nekaj minut nato je vtihotapil Vili mali ročni kovčeg v Kitino sobo. Potem se je vrnil v svojo sobo in se z gorečo cigaro v ustih vrget na posteljo. Ni trajalo dolgo, da je zaspal. Goreča cigara mu je padla z roke in prežgala za dlan veliko luknjo skozi preprogo. Prebudil se tudi ni, ko je Kiti proti šestini na večer stopila v sobo. Da bi ga zdrnila, je smuknila k postelji. Ko ga je pogledala, se je prestrašila. Njegove zaprte veke so bile prozorno modrikaste, obraz brez krvi in uvelo mlahav kakor pri izžranem bolniku po hudi vročici. "Vili!" Pri tem tesnobnem vzkliku se je prebudil. Urno se je vzpel pokonci in z vroče bleščajočimi očmi pogledal sestro, kakor da ne ve prav, kaj se godi. "Ali si bolan?" "Jaz! Neumnost! Zdrav ko riba!" Smeječe se, je skočil s postelje, a tedaj ga je nenadoma posilili kašelj, dolg in hud. "Vili, kaj ti je?" je zajeceljala Kiti in mu prinesla kozarec vode, ki jo je zahteval s kretajo roke. Izpraznil je kozarec in si pritisnil roko na prsi. "Zaleteti se mi je moralo, ko sem se prebudil. No, zdaj je že dobro." Postavil je kozarec na mizo in se globoko oddahnil. V skrbeh mu je gledala Kiti v obraz, ki je začel spet na malem rdeči. "Ali ti je tudi res dobro? Popolnoma dobro?" "Hvala Bogu! Ne morem ti povedati, kako sem se prestrašila." "Pojdli vendar, ne bodi smešna!" je zagodel in jo potisnil skozi vrata. Stopil je pred zrcalo in si ogledoval obraz, pazljivo in nekako otožno

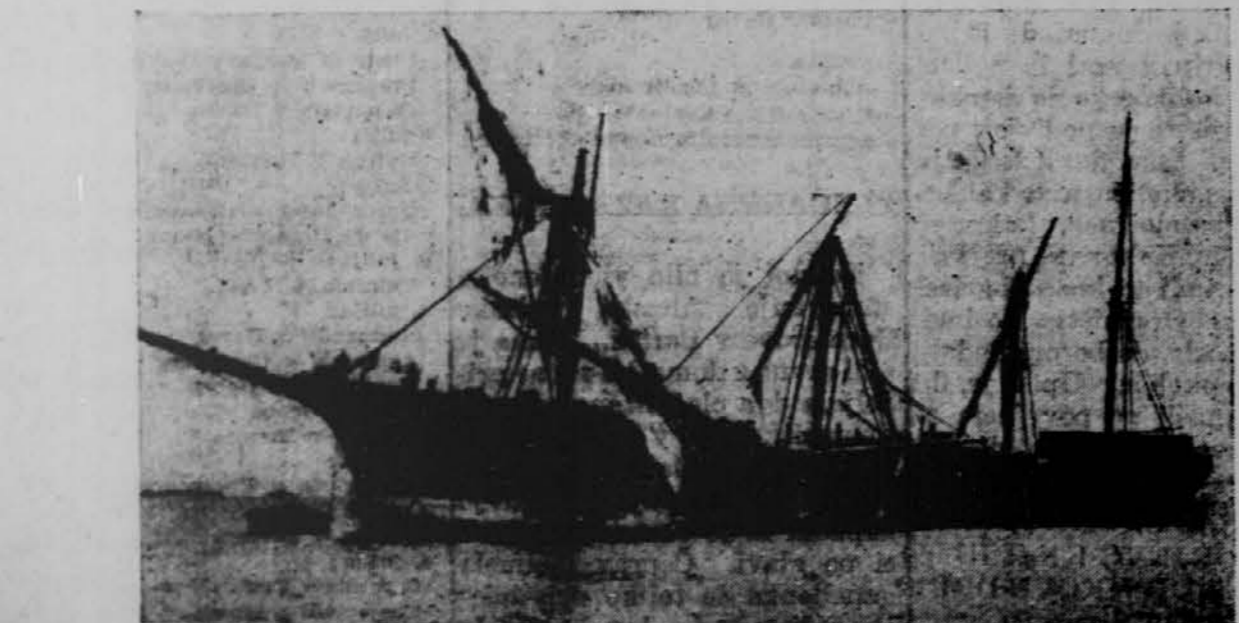
tesno. Potem se je začel napravljalati, da bi odšel v vas, in si žvižgal pri tem veselo koračično. Zal ko iz škatlice ter židane volje, je zapustil hišo in se nameril počasi po drevoredu. Ko se je bližal orlji kletki, je opazil, da se med palicami kadi ven droben prah. Okoli kletke je bilo nastlano z drobnim perjem in bel puh je plaval povsod okrog. "Zdi se mi, da so se spet skavali!" Ko je stopil bližje, je videl, da sedi pet orlov složno v kotu kletke, dočim je šesti visel na vratu med upogujenimi palicami. Petič je bil je papol mrtev; bil je razkljuvan in odrt, in samo še malo so mu utripale peroti in se gibali krepkiji. "Moser! Moser!" je zavpil Vili prestrašen. Starec je priteknel iz svoje delavnice. "Kaj je, gospod grof?" "Urno! Ključ od orlje kletke! Eden od ptičev visi med palicami!" Tarnajoče je zlezel Moser po ključ, a orel je med tem že poginil. Starec je šlo na jok. "Drugi! Kaj bo dejal milosini gospod! Usmili se me, nebeški oče!" Roke so se mu tresle in njegova mehadrava lica so bila bela. "Kar misliti si ne morem, odkod spet to. Čisto skrivna reč. Nekaj tu ni več prav. Pomeniti mora nekaj, vam pravim, gospod grof." "Norec stari!" se je razjezil Vili. "Povedal vam bom, kaj pomeni: Da imate vedno druge stvari v glavi, namesto da bi skrbeli za ptiče, ki vam jih je izročil oče v darstvo! Če bi pazili na kletko in storili svojo dolžnost, ne bi poginjal eden za drugim. To pomenja ta reč!" Dočim je Moser brez besede ostal pri mrtvem orlu in se skrušeno praskal po pleši na glavi, je odšel Vili proti vrtnim vratom in na ceste.

23. POGlavJE

Večer je bil mlačen in mil — eden od tistih melkih večerov visokih gora, ki se dajo samo uživati, ne pa opisati. Nobena sapica se ne zganee, noben list ne zmezi na drevju. Pritajeno šumi življenje in potoki, in vendar razločno. Brez oblačno nebo je motno sinjkasto in se spremiinja na zeleno. Vrhovi gora so belo svetli, gozdovi pod njimi pa zaviti v modre sence, iz katerih se odražajo žive barve venečega listja, tako melke in nežne, da se pogled ne more dovolj napasti na tej rahli, očarljivi lepoti.

DALJE PRIDE

PO NEVARNEM POTOVANJU

Ameriška ladja "Star of Shetland", ki je bila prodana Japonski za staro železo. Predno je dospela ladja v Jokahamo, je doživela silen vihar in ni dosti manjkalo, da se ni potopila.

1937 SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA 50 CENTOV Naročite ga danes. Slovenic Publishing Company New York, N. Y. 216 West 18th Street

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

(19)

Četudi je bila Helgina želja, da ne bi več dolgo delala kot pomerjevalna dama, jo je vendar ta odpoved veliko razočarala. Zopet stoji pred visoko, gladko steno in znova se je p ričelo iskanje službe.

Ko je plačala gospej Baderjevi, ji je ostalo le še nekaj mark. Kako mučno je bilo šteti mali denar in si pri tem misliti: s tem moram izhajati do ... Kako prav potrebno stvar bo treba kupiti sele pozreje, da si mora nabaviti še kaj nujnejše.

Prej ni imela o tem niti pojma, kako težko je to; mnogi, zelo mnogi ljudje pa leta in leta niso drugega poznali.

Bila je na robu obupa. Jurij Bader se je trudil, da bi jo razvedril. Misli na vse mogoče. Zarečega obraza nekoga dne prinese domov lepo mlado mačico, ki je bila črna kot oglje, sivih oči, z belo liso na prsih in belimi tačicami, da je izgledala, kot bi imela bele čevljičke.

Helga se smeje in se veseli; kajti mačke je imela zelo rada. Lepo živalico so krstili za "zamorčka" in vsem je bila v veliko zabavo.

Gospa Baderjeva je Helgi ukazala, da mora na sveži zrak; naj gre na izprehod. V parku je tako gorko in ne mnogo vetra, in vse je tako lepo zeleno, in ž njo naj gre Jurče, ker ima časa, da ne bo sama, ako naenkrat postane slaba, kot nedavno, ko se je skoro onesvestila.

Helga se ni mogla upirati, četudi bi prejšnja Helga tega kavalirja odklonila.

Malo v zadregi hodi Jurij poleg nje; bilo je pač prvič. Skrbno se je oblekel; njegova športna obleka je bila še popolnoma dobra, četudi je bilo na njej videti, da je že mnogo trpela. Toda to je komaj kdo opazil, vsakdo je videl samo visokega, stasitega fanta z jasnimi, lepo izrezanim obrazom, modrimi očmi, svetlimi lasmi in lepimi usti in z izvanredno lepimi, pravilnimi, belimi zobmi.

V parku je vse lepo zeleno in z velikimi, zvezdnatimi očmi so gledale temno modre mačke iz gred. Lepi, skrbno negovani vrt in mir, ki je ležal nad njim ter gorko pomladansko solnce vse to je neizmerno dobro vplivalo na izmučeno Helgo. Jurij Bader je našel lepo klop proč od glavne ceste, napol na solnce, napol v senci, kakor je potrebovala Helga.

Molče sedita eden poleg drugega. Helga je pretrudna, da bi govorila; pot jo je vendarle utrudila.

Naenkrat pa se ji razširijo oči in rdečica se ji razlije čez blede obraz; ali ne prihajate baronesi Gloria in Mira Friesen v zelo modernih pomladanskih oblekah z jopiči? Svojega pogleda ne odvrne; hoče videti, kako se boste zadržali brez matere. Kajti obe prijateljici ste jo tudi opazili, kot je kazala zadrega na njenih obrazih. Zelo živahno se razgovarjate. Naenkrat pa obstanete, nakar se naglo obrnete in hitro odidete, kot bi kaj pozabili.

Helgine ustnice se zategnejo v grenko zaničevanje; opazila je njuno igro. Že drugič zatajena! Pa naj bo. Prijateljici nista bili vredni, da bi pripravila za nju le eno misel, da bi za njima potočila le eno solzo.

Ko bi slišala, kaj ste Gloria in Miri rekli: "Za božjo voljo koga si pa je sedaj Helga napravila? Najbrže so jo zapustili že vsi dobri duhovi. S tako čudnim človekom, in kako je oblečen — sramota! V resnici je nizko padla!"

To srečanje je Helgo izvleklo iz slabosti; sama sebi ne sme več popustiti; vsaka ura je zahtevala trdost p roti sami sebi in obvladanje same sebe. Z bistrimi očmi gleda okoli sebe in postane živahnejša. Dan je bil prelep, da bi ga pokvarila z žalostnimi mislimi. Jurija ogovori z angleškimi besedami, ki se jih je naučil. Znal je tudi odgovoriti, zopet vpraša in Helga mu imenuje vse, kar so mogle njegove oči videti, angleško, drevesa, cvetlice, ptiče, nebo, in vse mora ponoviti. Sama se veseli tega pouka v prosti naravi in je izgubila vse neumne občutke proti vsiljenemu spremljevalcu ter je proti Juriju prijazna kot doma pri belo pogrnjeni mizi.

In do te ure je bil Jurij zelo srečen. V tem občutku kupi pri najbližji cvetličarki za Helgo šopek vijolic, toda Helga, četudi ginjena nad njegovo ljubeznivostjo, ga nekoliko zmerja zaradi njegove potratnosti.

"Enkrat je človek lahko lahkomišljen, gospica Helga, drugače ga teža in enakomernost dneva stisne. Vedno in vedno isti potek dni."

Helga mu v potrdilo priklama. Že sedaj se ji zdi nezno; kako more biti drugim pri sreči, ki celo svoje življenje niso poznali boljšega! Ali jim je mogla očitati plitvost in enostranost njihovega mišljenja?

"Bog ve, gospica Helga, da sem že mnogokrat mislil na to, da bi pobegnil daleč v Ameriko, ali v Afriko, ker nisem mogel več zdržati brezdelja, ki je tako strašno."

"Toda, Jurče," mu pravi, "tam je še mnogo slabše, tudi tam ne bi našli dela. Tukaj imate saj svoje stariše; svoj dom in red. Koliko mladih ljudi se pogubi v daljnem svetu in nikdo ne vpraša po njih. Vedno morate upati, da mora biti kmalu drugače. Za vas, ki ste možki, je še vedno lažje kot pa za mene. Kaj pa naj jaz rečem? Sama sem na svetu. Če se me vaša mati ne bi bila usmilila — tako sem ji hvaležna."

"Jaz pa vam še mnogo bolj, gospica Helga. Koliko sem se od v as naučil. Svoje knjige ste mi dali, ki so me rešile iz otopenosti. Kdor ima moči, pa jih ne more pregibati, ker nima priložnosti za to — kako to človeka tare! Tega ne more nikdo razumeti, ako ni sam izkusil. In poleg tega imeti zavest, da ga ljudje smatrajo za človeka drugega razreda — brez dela, kako je to poniževalno — pa pri vsem tem zna ravno toliko kot oni, ki so tako srečni, da morejo delati."

"Da, smeti delati je že milost. Prej so ga smatrali za kazen. In vsakdo si je želel, da mu ne bi bilo treba delati. "Vsa kolesa stoje, ako tvoja močna roka hoče," smo rekli."

(Dalje prihodnjik)

Mario Chamlee smatra Luckies za prijazne njegovemu grlu

Neodvisen pregled je bil pred kratkim storjen med profesionalnimi moškimi in ženskami — odvjetniki, zdravniki, predavatelji, znanstveniki itd. Izmed onih, ki so rekli, da kade cigarete, jih je več kot 87% ugotovilo, da imajo osebno rajši lahko kajo.

Mr. Chamlee odobrava modrost te prednosti in istakto tudi drugi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere. Njihovi glasovi so njihovo bogastvo. Zato jih toliko kadi Luckies. Tudi Vi imate lahko zaščito grla od Luckies — lahke kaje, proste gotovih rezkih dražljivcev, odstranjenih z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne grlu.

ZNANI METROPOLITAN OPERA TENOR PRAVI:

"Štirinajst tednov na Metropolitan in šestinideset tedenski seznam koncerta in opere me sili k potrebi, da v vsakem oziru vpoštevam moje grlo in glas. Zato seveda, kadar kadim, izberem lahko kajo, ki je prijazna mojemu grlu. Mojo prvo Lucky Strike sem kadil pred desetimi leti in izza onega časa sem vedno užival Luckies."

Mario Chamlee

NAJFINEŠI TOBAK — "SMETANA PRIDELKA"

Lahka Kaja "It's Toasted" — Zaščita Vašega Grla

PROTI DRAŽENJU — PROTI KAŠLJU

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Johnstown sta se poročila John Glavaeh in Hermina Germaadnik. Zenin je doma iz Johnstowna, nevesta pa iz Farrella. Bilo srečno!

Rojak Frank Peterlin v Joliet, Ill., ki je naznanil "se- dečo stavko" na May ulici v znak protesta proti zanikni cestni upravi, ko je s svojim avtom obtičal v jami blata in kaluže — zdaj mora tunkaj stavkati, čeprav bi ne hotel. V terek je pritisnil lud mraz in kaluža pod njim je zmrznila — in zljaj so kolesa avta vkovana v led do osi. Frank pa drži besedo in že tri dni sedi in spi v svojem sedanu na cesti. Zena in sin mu redno donata jedi in pičice, časopise, tople koe in dobil je tudi električno peč, da sam ne zmrzne.

V četrtak zjutraj ob 9. je po dolgi in mučni bolezni premislila v Clevelandu Carolana Barbish-Brezovar, hči Zornanove družine. Doma je bila iz Šmarja, kjer zapuša več sorodnikov.

V Latrobe Pa., se je Frank Strniša star 35 let, te dni smrt- nosneščil, ko je šel na delo. Ker se je bil malo zakasnil, je hitel po bližnjici in ko je hotel prekorati železniško pr. go- ni opazil brzoylaka, ki je pri-

Naše nate za čene voznih li- dov, rezervacije kabin in po- jasnita za potovanja. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

KRATKOVIDNOST NA JAPONSKEM. Število kratkovidnih Japon- cev se strahovito množi. Dames Steje Japonska kakšnih 20 mi- lijenov kratkovidnih prebiva- lcev in eksperimenti z rekruti v japonski vojski izpričujejo, da jih bo v bodoče še več. Na- paka se pojavlja pri japonskih otrocih šele okrog 16. leta, za- to je japonska vlada sklenila prepovedati uporabo knjig z drobnim tiskom. Vse šolske in učne knjige bodo v bodoče tisk- ali z velikimi, jasnimj črkami. Tudi vse druge knjige, name- njene otroškim bravcem, bodo morale upoštevati vladne pred- pise o dovolj čitnem tisku.

ZAGORSKI UBIJALEC ŽIVALI — PODIVJAN PES

Te dni zjutraj je v Zagorju žena rudarja Leopolda Simon- čiča hotela pomolžti kozo. Ko je prišla do hlevčka, je opazi- la, da je neka žival obgrizla vrata in odlomila nekaj desk. V slutnji, da nekaj ne bo prav, je odprla hlevček, in je res našla kozo ubito, a zadaj v hlev- ček izdolbeno luknjo. Žena je obupana sklicala sosede in ta- koj obvestila o dogodku orož- niki, ki so po znakih degnali, da je skozi luknjo zlezel v hlev- ček pes. Pes je moral kozo u- gonobiti morda dobro četr ure prej, preden so jo našli ker je bila še topla. Otroci so p ve- dali, da so malo pred tem videli neznanega psa voljčaka, ki jim je ušel v gozd. Poklicani živi- nozdravnik je doznal, da je pes- kozi pregriznil vrat in polizal vso kri, kolikor je je izteklo. Kaže torej, da je podivjan pes v zadnjem času davil kozo in ovce v tem okolju, a ne kakš- abnormalen zločinec, kakor so domnevali. Kakor vse prejšnji živali, je tudi to kozo obgrizel po nogah. Orožništvo bo ime- lo dosti posla, da bo pregledal vse pse v okolju. Upati je, da ga bodo našli po površnem o- pi-u, ki so ga podali otroci

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debele tiskani, so vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušnega spremljevalca.

- 17. marca: Normandie v Havre
18. marca: Europa v Bremen, Berengaria v Cherbourg
19. marca: Rex v Genoa
4. mara: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
27. marca: Saturnia v Trst, Paris v Havre
1. marca: Aquitania v Cherbourg

ELEGANTNA RAZBOJNIKA.

Te dni je bilo vlomljeno v stanovanje filmske igralko Gernierove v Parizu. Dama je bila ravno z doma, ko sta se pri- peljala dva elegantna moška v limuzini, odšla v njeno stano- vanje in jo počakala, da se je- vrnila z izprehoda. Tedaj sta jo napadla in jo omamila z udar- ci po glavi. Čeprav je imela napadenka še toliko prisebno- sti, da je odprla okno in klicala na pomoč, sta vlomilca vendar- le opravila svoj nosel preden je p rišla policija. Uplenila sta za 300 tisoč frankov dra- guljev in bankovcev.

ROJAKI, ki nameravajo to po- letje potovati v domovino, naj si TAKOJ zamijejo prostore. Na ne- katerih parnikih so že val prosto- ri razprodani. Torej kdor hoče po- tovat, naj nam t a k o j sporoči. POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"

- 1. aprila: Bremen v Bremen
3. aprila: Conte di Savoia v Genoa
7. aprila: Washington v Havre, Lafayette v Havre, Queen Mary v Cherbourg
10. aprila: Europa v Bremen, Rex v Genoa
11. aprila: Normandie v Havre
15. aprila: Berengaria v Cherbourg
12. aprila: Vulcania v Trst
17. aprila: Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Genoa
21. aprila: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
24. aprila: Ile de France v Havre, Conte di Savoia v Genoa
27. aprila: Europa v Bremen
28. aprila: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
1. maja: Saturnia v Trst
4. maja: Paris v Havre, Berengaria v Cherbourg, Bremen v Bremen, Washington v Havre
5. maja: Queen Mary v Cherbourg
8. maja: Rex v Genoa
12. maja: Aquitania v Cherbourg
14. maja: Champlain v Havre, Europa v Bremen
15. maja: Conte di Savoia v Genoa
19. maja: Normandie v Havre, Manhattan v Havre
20. maja: Berengaria v Cherbourg
21. maja: Bremen v Bremen
22. maja: Roma v Genoa
25. maja: Lafayette v Havre
28. maja: Queen Mary v Cherbourg
28. maja: Paris v Havre
29. maja: Rex v Genoa
1. junija: Europa v Bremen
2. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Washington v Havre
5. junija: Vulcania v Trst
6. junija: Queen Mary v Cherbourg
10. junija: Bremen v Bremen
12. junija: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
16. junija: Manhattan v Havre, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
18. junija: Europa v Bremen
19. junija: Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg, Saturnia v Trst
23. junija: Queen Mary v Cherbourg
26. junija: Rex v Genoa
3. julija: Bremen v Bremen, Lafayette v Havre
5. julija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Washington v Havre
7. julija: Europa v Bremen
10. julija: Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg, Champlain v Havre
1. julija: Europa v Bremen
7. julija: Queen Mary v Cherbourg
11. de France v Havre
10. julija: Vulcania v Trst
14. julija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Manhattan v Havre
7. Rex v Genoa, Bremen v Bremen
1. julija: Berengaria v Cherbourg
3. julija: Europa v Bremen
4. julija: Saturnia v Trst, Champlain v Havre
8. julija: Washington v Havre, Queen Mary v Cherbourg
9. julija: Ile de France v Havre
31. julija: Conte di Savoia v Genoa